

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van IND / SUA

Nummer & Titel IB 2022/91 Niet-ontvankelijkheid opvolgende aanvragen

Kenmerk (digijust)
Hoofdtak Asiel
InformIND Thema Herhaalde aanvragen/Opvolgende aanvragen/Eendagstoets

Relatie met
Geldig vanaf 03-10-2022
Geldig tot en met 03-04-2023

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Op 15 september 2022 heeft de Afdeling uitspraak gedaan in een zaak van een opvolgende asielaanvraag (ECLI:NL:RVS:2022:2699). In de uitspraak staat centraal het criterium dat geldt bij het ontvankelijkheidsonderzoek dat bij opvolgende aanvragen wordt verricht.

2. Verwachting

Dit Informatiebericht zal op termijn worden verwerkt in de Werkinstructie over opvolgende asielaanvragen (WI 2022/13). Tot nader bericht blijft dit Informatiebericht van kracht. Paragrafen C1/2.9 en C1/4.6 van de Vreemdelingencirculaire zullen waarschijnlijk worden aangepast.

3. Inhoud/Toelichting

Het ontvankelijkheidsonderzoek bij een opvolgende aanvraag bestaat uit twee fases. In fase 1 wordt beoordeeld of de elementen en bevindingen nieuw zijn. De Afdeling oordeelt dat de staatssecretaris in fase 2 moet beoordelen of de nieuwe elementen of bevindingen relevant kunnen zijn voor de beoordeling van de aanvraag. Dit criterium uit de Vreemdelingenwet (Vw) is minder streng dan het criterium in de Procedurerichtlijn waar is neergelegd dat moet worden beoordeeld of de nieuwe elementen en bevindingen de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter maken.

4. Hoe te handelen

4.1 Niet-ontvankelijk verklaring

Uit voornoemde uitspraak volgt dat, nadat is beoordeeld of de elementen en bevindingen nieuw zijn (fase 1), in fase 2 van de beoordeling of een aanvraag ontvankelijk is, de IND vooralsnog niet meer het criterium kan hanteren dat een nieuw element of bevinding de kans op internationale bescherming aanzienlijk groter moet maken.¹ Dit criterium uit de Procedurerichtlijn (artikel 40, derde lid) is

¹ Zie C1/2.9 en C1/4.6 van de Vc en WI 2022/13 (m.n. paragraaf 5.2).

namelijk niet een op een geïmplementeerd in de Vreemdelingenwet. In artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder d, Vw is slechts gesteld dat een aanvraag niet-ontvankelijk kan worden verklaard als er geen nieuwe elementen of bevindingen aan de orde zijn gekomen die relevant kunnen zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

De IND toetst daarom voortaan of een nieuw element of bevinding relevant kan zijn voor de beoordeling van de aanvraag. Dit is een minder streng criterium. Naar verwachting zal in meer opvolgende aanvragen aan dit criterium worden voldaan waardoor de niet als niet-ontvankelijk kunnen worden afgedaan.

Indien in een lopende asielpcedure in het voornemen de niet-ontvankelijkverklaring (enkel of mede) is gebaseerd op het criterium dat het nieuwe element de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maakt, moet dit worden gerepareerd. Beoordeeld moet worden of het nieuwe element relevant kan zijn. Als dit het geval is en er met toepassing van artikel 3.118b, derde lid, Vb afgezien is van het houden van een gehoor, dan zal alsnog een gehoor moeten plaatsvinden en zal de aanvraag inhoudelijk moeten worden beoordeeld.

De beoordeling of een nieuw element of bevinding relevant is, is een individuele beoordeling. Een nieuw element of bevinding is niet relevant als op voorhand is uitgesloten dat hetgeen alsnog is aangevoerd of overgelegd, kan afdoen aan (de overwegingen van) het eerdere besluit.

De volgende aspecten kunnen onder andere bij de relevantie-beoordeling worden betrokken:

- De inhoud van een document of de verklaringen van de vreemdeling maakt dat op voorhand is uitgesloten dat het kan afdoen aan het eerdere besluit. Er is bijvoorbeeld een document overgelegd dat alleen de elementen toelicht die in de eerdere procedure geloofwaardig maar onvoldoende zwaarwegend zijn bevonden. Of een document of verklaring kan de eerder als ongeloofwaardig aangemerkte elementen en bevindingen op voorhand niet wegnemen, bijvoorbeeld omdat het geen verband houdt met de gestelde asielmotieven;
- Het document is vals of vervalst;
- Er wordt een beroep gedaan op een beleidswijziging of een verslechterde situatie van een bepaalde groep in het land van herkomst waarvan op voorhand kan worden geoordeeld dat deze niet kan afdoen aan het eerdere besluit omdat de vreemdeling niet tot de betreffende groep behoort;
- Er wordt een beroep gedaan op een gewijzigde veiligheidssituatie in het land van herkomst, maar de vreemdeling is afkomstig uit een deel van het land waar de situatie juist hetzelfde is gebleven.

4.3 Opvolgende asielaanvragen

Als een vreemdeling na een eerdere niet-ontvankelijkverklaring van een opvolgende aanvraag opnieuw een opvolgende aanvraag indient, en daarbij enkel stelt dat zijn eerdere opvolgende aanvraag ten onrechte niet-ontvankelijk is verklaard omdat het verkeerde criterium is toegepast, dan kan deze opvolgende aanvraag niet-ontvankelijk worden verklaard. Al hetgeen is aangevoerd, is immers al eerder beoordeeld. Daarmee zijn de gestelde elementen of bevindingen niet nieuw. Dat in de eerdere procedure niet het juiste criterium is toegepast, geeft geen aanleiding anders te oordelen. Het eerdere besluit is in rechte komen vast te staan. Bovendien vloeit uit het in de eerdere procedure gevelde oordeel dat het ingeroepen element of bevinding de kans op internationale bescherming niet aanzienlijk groter maakt,

voort dat bij een inhoudelijke beoordeling de aanvraag hoe dan ook kan worden afgewezen.

4.4 Last minute aanvragen

In zaken waarin kort voor een geplande uitzetting een opvolgende asielaanvraag wordt ingediend, wordt vaak toepassing gegeven aan artikel 3.1 Vb. Indien geen sprake is van nieuwe elementen en bevindingen, kan de vreemdeling het recht worden ontzegd om het vervolg van de bestuurlijke fase van de asielprocedure in Nederland af te wachten. Ook in artikel 3.1 Vb wordt het criterium genoemd of er nieuwe elementen of bevindingen aan de orde zijn gekomen die relevant kunnen zijn voor de beoordeling van de aanvraag. Dit betekent dat het artikel alleen nog kan worden toegepast als op voorhand kan worden uitgesloten dat hetgeen alsnog is aangevoerd of overgelegd, kan afdoen aan (de overwegingen van) het eerdere besluit.

4.5 Het houden van een gehoor bij opvolgende aanvragen

Op grond van artikel 3.118b, derde lid Vb kan bij opvolgende aanvragen van horen worden afgezien als op basis van de M35-O en de overgelegde stukken al een besluit kan worden genomen. Voorwaarde daarbij is wel dat de aanvraag als niet-ontvankelijk kan worden afgewezen. Aangezien het criterium 'relevant voor de beoordeling' een lichter criterium is, zal van de mogelijkheid af te zien van het horen naar verwachting minder gebruik kunnen worden gemaakt.

4.5 Verdere gevolgen

De verdere consequenties van de Afdelingsuitspraak worden onderzocht. Bezien wordt of er een noodzaak bestaat om de nationale vreemdelingenwetgeving aan te passen.

5. Afstemming

JZ, A&B, DMB.